

След на зямлі

«НЕ ДЛЯ ТАГО ЛЮДЗІ СХОДЗЯЦЦА, КАБ У СВАРКАХ ЖЫЦЬ»

...Не ведаючы дарогі, у вёску
Субаты наўрад ці даедзеш. Ды
і вёскі, лічы, няма: засталося
ўсяго тры хаты. «Я тут апошняя
жыхарка, — са слязьмі на вачах
гаворыць Вольга Букач. — Дажы-
ваю свой век, як і вёска... Не, яна
больш не адродзіцца, хоць такое
аднойчы было.

Мяццовыя краязнаўцы кажуць, што
перед Вялікай Айчыннай у Субатах
налічвалася 23 двары, 103 жыхары,
былі свае школа, крама. У кастрычніку
1942-га вёску спалілі фашисты, аднак
людзі, вярнуўшыся на папялішча, яе
адрадзілі.

Вольга Канстанцінаўна пераехала
сюды ў 1958-м, калі выйшла замуж.

А нарадзілася яна ў шматдзетнай
сям'і Жабінкаўскім раёне. Шэсць га-
доў пахадзіла ў школу, потым пайшла
працаўца.

— Атрымаўшы першую зарплату,
адчувала сябе такай самастойнай,
такой дарослай, — усміхаецца жан-
чына. — Ну як жа: я зарабіла грошай,
магла дапамагчы бацькам, потым ку-
піць веласіпед.

На ім — 12 кіламетраў на работу,
12 — назад. Але ж не марна: менавіта
там, у Чыжэўшчыне, на торфабрыкет-
ным заводзе, дзяўчына пазнаёмілася
з будучым мужам, пераехала жыць да
яго бацькоў.

Муж працаўаў лесніком, марыў
прывесці жонку ў свой дом, але паста-
віць яго не паспей. Будавацца давяло-
ся разам, талакой, так што наваселле
справілі неўзабаве, і хрэсьбіны — так-
сама: у сям'і нарадзіліся два сыны: Ми-
калай і Вячаслав.

...У Субатах Вольга Канстанцінаўна
адразу ўладкавалася на працу ў мя-
ццовую гаспадарку. Старанная, увш-
ная, яна паспявала ўсюды. Былы стар-
шыня калгаса Анатоль Яснюк не раз
казаў, што такіх работнікаў, як Вольга
Букач, трэба яшчэ пашукаць!

І сапраўды, былая мяццовая ста-
ханаўка ідзе да шафы, перакладае

Вольга БУКАЧ
і яе сацыяльны работнік Валянціна СІЛЬЧУК

там нейкія паперы, прыносиць да ста-
ла скрынку са сваімі ўзнагародамі. Іх
шмат: граматы, дыпломы за дасяг-
ненне высокіх паказыў, пасвед-
чанні «Ударнік камуністычнай працы»,
«Майстар раслінаводства», медаль
«За працоўную адзінку»...

— Нялёгка ўсё гэта давалася. Тоеж вырошчванне лёну, гародніны бы-
ло ў асноўным ручным, — успамінае
Вольга Канстанцінаўна. — Буракоў
цукровых сеялі шмат. Пачыналі ўбі-
раць ды здаваць — дамоў прыходзіла
у адзіннатацца вечара. А там жа яшчэ
сям'я, гаспадарка. Усё вымагала клоп-
нату.

Што, дарэчы, і... добра, бо з мужам,
як прызнаеца жанчына, «толкам ні
разу не пасварыліся».

— Ці паверыце: не было калі! —
усміхаецца Вольга Канстанцінаўна. —
Ды і не для таго людзі сходзяцца, каб
у сварках жыць. Я, калі адчувала, што
хмара ідзе, старалася яе разагнаць —
то ўсмешкай, то ласкавым словам, то
спакойнай размовай. Калі гэта не
удавалася, моўкі сыходзіла з хаты, а
там... Пасяджу, бывала, на ганку, пабяду-
нюю, нават трохі паплачу — а потым за-
матыку і ў грады. Там заўсёды работа-
была! Гарод мы вялікі садзілі. Хацела-
ся, каб і агуркі свае, і памідоры, і ка-
пуста, і цыбуля, і гарох, і фасоля, і гар-
бузы з клубніцамі... Нешта прапалоць,

падрыхліць, падвязаць, паправіць...
Пакуль тупаю, усе свае крыўды забу-
дуся, калі нават быўлі... Муж, дзякаваць
богу, іх таксама доўга не помніў. Так
і жылі.

...Аляксандар Паўлавіч (светлай па-
мяці!) пакінуў гэты свет 16 гадоў таму.
І ўжо цэлых пяць яго ўдава жыве ў
вёсцы адна. Прызнаеца, што часам
бывае страшна, аднак пераязджаць
да дзяцей яна не хоча. Перад нейкім
Новым годам сын, расказала, завёз
да сябе ў Кобрын. Дык яна пратрыма-
лася, пражыла там хіба некалькі дзён:
не знаходзіла месца, не ведала, дзе
сябе дзеці! Ды і трывога даймала: «Як
жа там хата?»

Карацей, не вытрымала жанчына,
не стала чакаць выхадных, пакуль сын
дамоў завязе: сабрала рэчы і на аўтобусе
дабралася сама.

— Не магу я ў горадзе, у сценах
кватэры, — признаеца вяскоўка. —
Мне трэба прастору, свабоды, водару
сосен... І таму, пакуль здухаю, буду
тут, у Субатах.

Гэта, магчыма, яшчэ і таму, што
вёска, а значыць, і Вольга Канстанцінаўна
не адrezана ад цывілізацыі: у апошняй
жыхаркі ёсьць стацыянарны
і мабільны тэлефоны, яна глядзіць тэ-
левізар (у тым ліку навіны), выпісвае,
чытае і перачытвае газеты (атрымлі-
вае свежыя, любіць і захоўвае ста-
рыя)... Два разы на тыдзень у Субаты
прыязджае аўталаўка, тройчы сюды
наведваеца сацыяльны работнік.

Вядома ж, не забываюць Вольгу
Канстанцінаўну і дзеці, унукі, праўнукі:
тэлефануюць, цікавяцца, ці не трэба ў
чым дапамагчы, досьціча часта прыяз-
джаюць праведаць.

...Другога чэрвеня Вольга Канстанцінаўна
адзначыць свае 85! На юбілей,
хочацца верыць, зблізіцца ўяўлівай
сям'я, радня... Субаты ажывуць, за-
звініць галасамі дзяцей — як некалі
раней было. А магчыма, і будзе?

**Мікалай Навумчык,
Маларыцкі раён.**

Усмешачку!

Шкадую. Значыць, люблю?

На масаж да гэтай чарапінцы
ахвотных шмат. Цяпер вось у
кабінечце маладая жанчына з
хворай нагой: сабака пакусаў.

— Я іх таксама баюся, — распа-
чайшы работу, признаеца маса-
жыстка. — І не любіла ж — ні катоў,
ні сабак!.. Але аднойчы супала:
і свёкар захварэў, у бальніцу пакла-
лі, і кошка яго прапала. Дома адно
кацяня засталося. Дык што мне бы-
ло рабіць? Карміла, беднага, лапку
лячыла... Ён пасля ў такога Мур-
лыку вырас! Доўга ў свёкра жыў...
А тут мы самі пераязджаць сабраліся:
у новы дом, сказалі, трэба ката най-
перш запускаць. Я на рукі яго ўзяла
ды так і пакінула... Каб раней хот-
небудзь сказаў, што будзе карміць,
лячыць, даглядаць, што апроц яго
яшчэ і сабаку завяду, нізвошта не
паверыла б! А цяпер без гэтых жывё-
лін і дом не дом, і двор не двор.

Як той казаў, ад любові да ня-
вісці — крок. Ад нелюбові назад —
таксама?

**Ірына Войтка,
г. Слонім.**

Весткі з месцаў

ЧАРОЎНЫ СВЕТ ВЕРШАЎ

Не так даўно ў нашым
дзіцячым садку адбылося
музычна-літаратурнае
свята.

Педагог Ала Ярац, Наталля Саму-
сева, Кацярына Ганжка, мамы нашых
выхаванцаў Таццяна Сіраж і Кацярына
Галіцкая, самі дзеці паклікали ўсіх
у «Чароўны свет вершаў», падрыхта-
валі выставу кніг і малюнкаў да лю-
бімых твораў, чыталі на памяць свае
любімія, браўлі ўзрэзкі.

адгадвалі загадкі, рыфмавалі слова,
спявалі...

У выніку ўсе прысутныя атрымалі
шмат пазітыўных эмоцый і зусім не
лішні напамін аб tym, што тое ж вер-
шаванае слова ў калыханках, забаў-
лянках, загадках, казках і сапраўды
ўпрыгожвае наша жыццё,робіц яго
больш багатым і яркім.

**Ала Грыб,
загадчыца дзіцячага садка № 161,
г. Гомель.**

ДОПОЛНЕНИЕ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звязда» 01.09.2022 г.

по объекту «Жилая застройка со встроенными
помещениями общественного назначения в границах
пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина»
(2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам созда-
ния объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на
учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

10 (десять) однокомнатных квартир площадью от 41 до 63 кв. м.,
стоимость 1 кв. метра от 3 500 до 3 800 белорусских рублей.

15 (пятнадцать) машино-мест площадью от 12 до 35 кв. м., сто-
имость 1 кв. метра от 1 710 до 2 050 белорусских рублей.

На предприятии действует система регулирования стоимости, завис-
имой от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты — полная либо поэтапная оплата цены договора
в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мин-
горисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых
для заключения договоров создания объектов долевого строительства,
осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время
ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского д. 19, пом. 1515.
Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 191061436

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что в связи с умень-
шением с 03.04.2023 ставки рефинансирования Националь-
ного банка Республики Беларусь на 0,50 процентного пункта
до 10,50 процента годовых, с 03.05.2023 ОАО «Белагропром-
банк» уменьшает на 0,50 процентного пункта плавающие
процентные ставки по договорам банковского вклада «Уни-
версальный» и «Сберегательный», заключенным в период
с 02.08.2004 по 05.03.2006.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2
от 10 февраля 2023 года выдана Национальным банком Республики Беларусь.
УНП 100693551.

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Комитетом государственного имущества
Гродненского областного исполнительного комитета
проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества,
находящегося в собственности Волковысского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ

1. Здание нежилое, инженерные сети, объекты благоустройства,
по ул. Матросова, 3, в г. п. Россы, Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона — 4 базовые величины.
Размер задатка — 1 базовая величина.

2. Здание казармы под склад с террасой, инженерные сети, объ-
екты благоустройства, по ул. Красноармейской, 47 в г. п. Россы
Российского с/с Волковысского района.

Начальная цена предмета аукциона — 6 базовых величин.
Размер задатка — 1 базовая величина.
Аукцион состоится — 21.04.2023 г. в 11.30.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно,
ул. 17 Сентября, 39.
Последний день подачи заявлений на участие в аукционе — 17.04.2023 г.
до 16.00.

1. Здание бани с пристройкой по ул. Красноармейской, 44,
в г. п. Россы, Российского с/с, Волковысского района.

Начальная цена предмета аукциона — 4 базовые величины.
Размер задатка — 1 базовая величина.

2. Комплекс объектов бывшего в/г № 11 в Волковысском районе,
Российский с/с, 31, 31/1-31/13, около д. Лозы.

Начальная цена предмета аукциона — 18 базовых величин (недвиж.
17 баз. в. + кабель 1 баз. в.).
Размер задатка — 1 базовая величина.

Аукцион состоится — 21.04.2023 г. в 12.00.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно,
ул. 17 Сентября, 39.

Последний день подачи заявлений на участие в аукционе — 17.04.2